

KEMI

Koti kaupungissa

Kemin kaupungin elinvoimaohjelma

2019 - 2024

Johdanto

Kemin uuden kaupunkistrategian myötä meillä on yksi kaupunkitason strategia ja siitä johdettavat asiakirjat (ohjelmat, suunnitelmat) ovat strategian toteuttamisohjelmia.

Tämä Kemin kaupungin elinvoimaohjelma on päivitetty Kemin kaupungin elinkeinostrategiasta ja perustuu Kemin kaupunkistrategiassa linjattuihin, elinvoimaa kasvattaviin strategiisiin päämääriin, tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja ohjelmiin.

Kemin kaupunkistrategian mukaisesti olemme valinneet strategisiksi päämääriksemme seuraavat teemat:

- 1) Vetovoimainen kaupunki
- 2) Hyvinvoivat asukkaat
- 3) Sujuva arki

Elinvoimaan yhdistetään yleisesti seuraavia kokonaisuuksia, jotka on nähtävissä myös Kemin kaupunkistrategiassa:

- vetovoimainen ympäristö,
- kilpailukykyinen yrityskanta,
- työvoiman saatavuus ja riittävä osaaminen,
- julkisten ja kaupallisten palveluiden yhdistelmä,
- sosiaalinen pääoma ja yhteisöllisyys sekä

Johdanto

Kemin kaupunkistrategiaan on määritetty seuraavat elinvoimaan liittyvät strategiset tavoitteet, jotka ovat Kemin elinvoimaisuuden vahvistumisen lähteet:

- Elinvoiman kärkinä bio- ja kiertotalous, matkailu ja arktinen merellisyys
- Kilpailukykyinen yritysympäristö
- Monipuolinen elinkeinorakenne
- Työllisyysasteen nostaminen koulutuksen ja osaamisen avulla
- Vetovoimaisuus vahvistuu ekologisuuden kautta
- Voimien yhdistäminen alueen kuntien kanssa

Kemin elinvoimaohjelma on toteuttamisohjelma, joka sisältää elinvoimaa vahvistavat strategiset tavoitteet, toimenpidetavoitteet, toimenpiteiden kuvauksia sekä elinvoimaohjelman toteutumisen seuranta varten sekä laadullisia että määrällisiä mittareita.

Kemin kaupunki tarjoaa elinvoimaohjelman toteuttamisen kautta vetovoimaisia mahdollisuuksia niin yrityksille, julkisille toimijoille kuin kaupunkilaisillekin.

Elinvoimaohjelmaa voi kuvata kaupunkistrategian vision, ”Viihtyisä kotikaupunki Kemi”, hengessä ”Elinvoimaisesti pito- ja vetovoimainen niin kaupunkilaisille kuin yrityksille”.

Strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Elinvoimaohjelman strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite: Vetovoimainen Kemi

Kemin vetovoimapalveluiden keskiössä ovat asukkaat ja heidän tarpeensa. Palvelut perustuvat laadukkaaseen palvelutuotantoon kaupungin omana toimintana ja yhteistyössä verkostojen kanssa. Vetovoimapalveluiden tarkoituksena on kasvattaa asukkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Kemin kaupunki on muutosaktiivinen kehittäessään ja toteuttaessaan vetovoimapalveluita. Palveluissa huomioidaan asukasnäkökulma. Palveluiden tuottamiselle pyritään löytämään toteutusmalleja, jotka takaavat laadukkaan ja taloudellisesti kestävä palvelukokonaisuuden.

Elinvoiman vaikutus näkyy kaupungin vetovoimaisuutena uusille asukkaille ja siten luovat pohjaa yritysympäristölle. Vetovoimaisuudella on luontainen vaikutus myös yritysten kehittymismahdollisuuksiin mm. osaavan työvoiman saatavuuden kautta ja laajentuvan palvelukysynnän myötä.

Kehittämistoimenpiteet

- Vetovoimapalveluiden tuottamiselle laaditaan palveluiden tuottamismalli, jonka avulla pyritään varmistamaan laadukkaiden, hyvinvointia lisäävien palveluiden toteuttaminen taloudellisesti kestäväällä ja ennustettavalla tavalla.
- Kulttuuri –ja liikuntapalveluita kehitetään käyttäjälähtöisesti. Yhteistyössä mukana ovat mukana kaupunki, järjestöt sekä kaupunkilaiset.
- Kemi kehittää asukkaiden osallistumisen mahdollisuuksia ja kehittää mallin, jonka avulla asukkaiden kuuntelu ja asukasvaikuttaminen parantuvat.

Vaikuttavuus (Vaikuttavuudella tarkoitamme tavoiteltuja muutoksia, joita toimenpiteiden toteuttamisella saadaan aikaiseksi)

- Asukkaiden hyvinvoinnin parantuminen monipuolisten vetovoimapalveluiden tarjonnan avulla
- Asukkaiden osallisuuden parantuminen
- Asukastyytyväisyyden positiivinen kehitys
- Osaavan työvoiman saatavuus paranee
- Kemi koetaan hyvänä kaupunkina asua, tehdä työtä, yrittää sekä harjoittaa liiketoimintaa
- Kemin tunnettavuuden ja brändin parantuminen

Elinvoimaohjelman strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite: Työllisyys, osaaminen ja monipuolinen elinkeinorakenne

Monipuolinen elinkeinorakenne on tulos onnistuneesta työllisyyden ja osaamisen hoitamisesta, oikein tehdystä elinkeinopolitiikasta ja ilmapiiristä, joka rohkaisee luovuuteen ja yritteliäisyyteen.

Haluamme edesauttaa, että nuorten yrittäjyys kehittyy Kemissä eniten koko Lapin alueella. Rakennamme yhdessä kumppaneidemme kanssa yrittäjyyskasvatuksen ehjän polun varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen. Meillä lapset ja nuoret pääsevät leikkimään, kokeilemaan ja harjoittelemaan yrittäjyyttä. Mahdollistamme toimintaympäristöjä, jossa lasten ja nuorten omaehtoinen aktiivinen toiminta mahdollistuu.

Kannamme huolta osaavan työvoiman saatavuudesta yhdessä koulutus- ja yrityskumppaneidemme kanssa. Varmistamme, että voimme tarjota yhteistyössä monipuolisen ja –alaisen ammatillisen koulutuksen sekä osaamisen kehittämisen.

Kehittämistoimenpiteet

- Kehitämme edelleen yrittäjyyskasvatusta varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen asti. Kutsumme tätä yrittäjyyskasvatuksen ehjäksi poluksi.
- Toimimme aktiivisesti yrittäjäjärjestöjen kanssa edistääksemme nuorten yrittäjyyttä ja nuorten yrittäjien määrää. Laadimme nuorten yrittäjien kehittämisohjelman ja käynnistämme tarvittavia nuorten yrittäjyyttä edistäviä toimenpiteitä.
- Laadimme kumppanuussopimuksen koulutus- ja työllisyysorganisaatioiden sekä yrittäjäjärjestöjen kanssa. Sopimuksessa sovimme yhteisistä toimenpiteistä työllisyyteen, koulutukseen ja osaamisen vahvistamiseen liittyvistä, paikallisesti toteutettavista toimenpiteistä.

Vaikuttavuus (Vaikuttavuudella tarkoitamme tavoiteltuja muutoksia, joita toimenpiteiden toteuttamisella saadaan aikaiseksi)

- Työllisyyden kehittyminen parantaa vetovoimaa ja myös talouttamme verotulojen myötä
- Osaava työvoima houkuttelee uusia yrityksiä
- Yrittäjyyskasvatus ja toimet nuorten yrittäjyyden eteen vahvistaa aktiivisen kansalaisen periaatteiden toteutumista ja vähentää siten mm. syrjäytymiseen ja pahoinvointiin liittyviä ongelmia.

Elinvoimaohjelman strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite: Kilpailukyinen ja vetovoimainen kansainvälinen yritys ympäristö

Olemme kansainvälinen yritys ympäristö ja tarjoamme erinomaiset logistiset liiketoimintamahdollisuudet erityisesti tuotannollisille yrityksille. Meri-Lapin talousalueella toimivat yritykset, jotka toimivat yritys ympäristöämme, vastaavat noin 8 %:sta koko Suomen viennistä. Tarjoamme kilpailukyisen toimintaympäristön vientiyrityksille.

Vihreä ja kestävä on toimintamallimme, jota konkretisoimme ISO 14001 Ympäristösertifioinnilla. Tuemme kilpailukyymme ja vetovoimamme kehittymistä mahdollistamalla hyvän ja sujuvan arjen toteutumisen niin asukkaille kuin yrityksillekin. Tämä tavoite haastaa meitä palveluiden tuottamisessa, kaavoituksessa, saavutettavuuden varmistamisessa sekä myös viestinnässä.

Saavutettavuus on osa kilpailukykyisyyttä. Pystymme tarjoamaan kansainvälisen yritys- ja asuinympäristön, jossa on erinomaiset yhteydet. Kemin sijainti ja logistiset yhteydet tukevat teollista liiketoimintaa. Varmistamme osaltamme, että pystymme tarjoamaan myös jatkossakin hyvät ja laadukkaat yhteydet.

Vahvistamme kilpailukykyämme ja vetovoimaamme kestävä kehityksen sekä Vihreä Kemi –periaatteiden mukaisesti. Huolehdimme niin asumisen kuin yritystoiminnan tonttitarjonnasta aktiiviselle ja sujuvalla kaavoitus- ja markkinointitoiminnalla.

Muodostamme tiiviin seutukunnan ja haluamme yhdistää voimiamme naapurikuntien kanssa tarjotaksemme yhdessä kiinnostavaa kulttuuri- ja tapahtumatarjontaa sekä muita palveluita.

Jatkamme kaupunkikuvamme parantamista ja kerromme ylpeinä elinvoimaisen, viihtyisän Kemin mahdollisuuksista. Toimimalla aktiivisesti kasvatamme sekä vetovoimaamme että toisaalta pitovoimaamme.

Elinvoimaohjelman strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen kansainvälinen yritysympäristö	
Kehittämistoimenpiteet	Vaikuttavuus
<ul style="list-style-type: none">• Vihreä ja kestävä Kemi –toimintamallin vieminen käytännöntasolle ISO 14001 ympäristösertifiointien kautta• Maankäyttöpoliittisella ohjelman ja maapoliittisella ohjelmilla huolehditaan maanhankintaan ja –käyttöön liittyvistä toimenpiteistä sekä varmistetaan kohtuuhintaisten tonttimaan saatavuus.• Hyvä ja tavoitteellinen yhdyskuntarakentaminen on osa kilpailukykyistä ja vetovoimaista yritys ympäristön kehittämistä.• Toimimme aktiivisesti varmistaaksemme, että hyvä saavutettavuutemme säilyy ja kehittyy.• Pitkäjänteistä ja suunnitelmallista kaupungin imago – ja brändityötä jatketaan.	<ul style="list-style-type: none">• Kemistä muodostuu mielikuva aktiivisesta, palveluiltaan rikkaasta kaupungista, joka houkuttelee uusia asukkaita ja yrityksiä.• Kemin maine rakentuu olemassa oleville vahvuuksille, asiakaslähtöiselle maankäyttö ja kaavoituspolitiikalle. Nämä tekijät synnyttävät kilpailukykyä, joka kestää tarkastelun.

Elinvoimaohjelman strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite: Elinvoiman kärkenä bio- ja kiertotalous

Kemin bio- ja kiertotalous pohjautuu vahvaan historiaan paperi- ja metsäteollisuudessa. Systemaattisen kehittämistyön myötä bio- ja kiertotalous vastaa tämän päivän ympäristövaikutusten haasteisiin ja vaatimuksiin tarjoaa alustan uuden liiketoiminnan muodostumiselle.

Bio- ja kiertotaloudesta kehitty ekosysteemi, jonka osaamiskeskittymänä Kemi toimii. Bio- ja kiertotalouden ekosysteemi toimii sekä kansallisesti että kansainvälisesti kehittämisalan kärkenä ja on Kemin keskeisiä elinvoimaa kasvattavia strategisia kehittämisaloja.

Bio- ja kiertotalousekosysteemit ovat osa vihreän Kemin periaatteita.

Kehittämistoimenpiteet

- Varmistamme bio- ja kiertotalouden kehittymisen mahdollistamalla ekosysteemin kehittymisen Kemin alueelle laatimalla ekosysteemin kehitysohjelman. Ekosysteemin kehittymisellä vahvistamme asemaamme osaamiskeskittymänä ja kasvatamme vetovoimaamme
- Osana ekosysteemin kehittämistä ja vetovoimamme kasvattamista, tuemme bio- ja kiertotalouden tuotteistamista ja kaupallistamista mahdollistamalla yritysten, oppilaitosten ja tutkimusorganisaatioiden yhteisiä hankkeita osana ekosysteemin toimintaa.
- Käynnistämme osaksi ekosysteemiämme bio- ja kiertotalouden kasvuyrityksille tuettuja kasvu- ja grow to market -ohjelmia mahdollistaaksemme työpaikkamäärän kehityksen ja yritysten liiketoiminnan kasvun.

Vaikuttavuus (Vaikuttavuudella tarkoitamme tavoiteltuja muutoksia, joita toimenpiteiden toteuttamisella saadaan aikaiseksi)

- Ekosysteemit vahvistavat Kemin asemaan bio- ja kiertotalouden osaamiskeskittymänä ja kasvattaen Kemin pito- ja vetovoimaa.
- Osaamiskeskittymä houkuttelee yritysten investointeja sekä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden tutkimus- ja kehittämishankkeita.
- Bio- ja kiertotalous vahvistavat nykyisten pääomaintensiivisten alojen pysymistä- ja kehittymistä Kemissä ja seutukunnalla.
- Positiivinen kehityspolku houkuttelee myös osaavaa työvoimaa sekä vahvistaa nykyisen työvoiman pysyvyyttä.
- Kasvattaa Kemin mainetta ekologisten periaatteiden edistäjänä.

Elinvoimaohjelman strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite: Ympärivuotinen matkailu ja arktinen merellisyys

Matkailu ja arktinen merellisyys muodostavat Kemin matkailun perustan, jonka päälle on rakentunut monipuolinen palvelutarjonta. Matkailu ja arktinen merellisyys kasvavat voimakkaasti ympärivuotiseksi arktiseksi merelliseksi matkailuksi, joka toimii matkailumme kattoteemana.

Kemi kehittyi matkailussa käyntikohteesta lomamatkailukohteeksi, jonka perustana ovat kansainvälisesti tunnetut lumilinna ja jäänmurtaja.

Ympärivuotisessa arktisessa merellisessä matkailussa toteutuu vihreän Kemin periaatteet

Kehittämistoimenpiteet

- Jatkamme matkailun kasvuohjelma 2016 – 2020 toteuttamista varmistaaksemme asettamiemme tavoitteiden matkailun ympärivuotisuuden toteutumisesta. Käynnistämme uuden 365- matkailun teema –ja kehitysohjelman laatimisen.
- Kehitämme ja kasvatamme arktisen luontomme, meren, tarjoamia mahdollisuuksia neljänä vuodenaikana vahvistaaksemme ympärivuotista matkailua ja arktisen merellisen matkailun kehittymistä.
- Kiinnitämme erityistä huomiota ”Vihreä Kemi” –periaatteiden toteuttamiseen matkailussamme. Käynnistämme Kemin vihreä matkailu –kehittämishankkeen mahdollistaaksemme ja vahvistaaksemme Kemiläisten matkailutoimijoiden Kemin vihreän periaatteen ja ympäristöystävällisyyden toteuttamista ja sertifiointien hankkimista.
- Matkailun avulla kohotetaan Kemin kaupungin tunnettavuutta. Vihreä Kemi –periaatteiden kehittämiseksi Kemi tavoittelee Green destination-tunnustusta.

Vaikuttavuus (Vaikuttavuudella tarkoitamme tavoiteltuja muutoksia, joita toimenpiteiden toteuttamisella saadaan aikaiseksi)

- Ympärivuotisuus ja tunnettuus kasvattavat matkailuvolyymia ja luo onnistumisen edellytyksiä palvelutarjonnan laajentumiselle.
- Ympärivuotisuus ja viipymä kasvattavat matkailutuloa
- Yrittäjyys ja pienyritysten palveluliiketoiminnan kehittyminen
- Tunnettuus maailmalla kasvaa
- Kemin vihreät arvot tulevat esiin ympäristön huomioivassa kestävässä matkailussa
- Kemi tuo merellisen miljöö Lappilaiseen matkailumenestykseen

Elinvoimaohjelman mittaristo

Elinvoimaohjelman toteutumista seuraa kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto. Elinvoimaohjelman seurannan mittareista osa on määritetty kaupunkistrategiassa ja täydentäviä sekä laadullisia, että määrällisiä mittareita. Elinvoimaohjelman mittaristolla varmistetaan osaltaan ohjelman toteutuminen halutulla tavalla.

Mittaristo		
Strateginen tavoite	Laadulliset	Määrälliset
<ul style="list-style-type: none">Vetovoimainen Kemi	<ul style="list-style-type: none">Vihreä Kemi –periaatteiden toteutuminen	<ul style="list-style-type: none">Tulo –ja lähtömuutto
<ul style="list-style-type: none">Työllisyys, osaaminen ja monipuolinen elinkeinorakenne	<ul style="list-style-type: none">Vihreä Kemi –periaatteiden toteutuminen	<ul style="list-style-type: none">Työpaikkojen lukumääräTyöllisyysasteKoulutustaso

Elinvoimaohjelman mittaristo

Elinvoimaohjelman toteutumista seuraa kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto. Elinvoimaohjelman seurannan mittareista osa on määritetty kaupunkistrategiassa ja täydentäviä sekä laadullisia, että määrällisiä mittareita. Elinvoimaohjelman mittaristolla varmistetaan osaltaan ohjelman toteutuminen halutulla tavalla.

Mittaristo		
Strateginen tavoite	Laadulliset	Määrälliset
<ul style="list-style-type: none">Kilpailukykyinen ja vetovoimainen kansainvälinen yritysympäristö	<ul style="list-style-type: none">Vihreä Kemi –periaatteiden toteutuminen	<ul style="list-style-type: none">Yritysten lukumäärä
<ul style="list-style-type: none">Ympärivuotinen matkailu ja arktinen merellisyys	<ul style="list-style-type: none">Vihreä Kemi –periaatteiden toteutuminen	<ul style="list-style-type: none">Yöpymisten lukumääräMatkailijoiden lukumäärä
<ul style="list-style-type: none">Bio- ja kiertotalous	<ul style="list-style-type: none">Vihreä Kemi –periaatteiden toteutuminen	<ul style="list-style-type: none">Toteutetut kehittämishankkeetEkosysteemiin osallistuvien organisaatioiden lukumäärä